

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ
ім. В.Я. Данилевського НАМН України»

Шістнадцяті
Данилевські читання

**"Досягнення та перспективи
експериментальної і
клінічної ендокринології"**

Харків 2017

Під редакцією: Ю. І. Караченцева, О. В. Козакова, Н. О. Кравчун

У збірнику представлені сучасні дані відносно механізмів формування та прогресування ендокринопатій та їх ускладнень, висвітлено новітні технології їх діагностики, профілактики та лікування, а також сучасні підходи до розробки ефективних фармпрепаратів для корекції ендокринної патології.

Матеріали конференції призначаються дитячим та дорослим ендокринологом, сімейним лікарем, терапевтам, педіатрам, хірургам, організаторам охорони здоров'я, науковцям.

УДК 616.43:612.43/47:001.815
ББК 54.15

© Національна академія медичних наук України

Міністерство охорони здоров'я України

Управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації

Департамент охорони здоров'я Харківської міської ради

ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України»

Харківський національний медичний університет МОЗ України

Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

2017

Висловлюємо щирю подяку генеральному директору ТОВ «ФК «ЗДОРОВ'Я» ДОРОВСЬКОМУ Олександровичу за надання коштів для преміювання переможців конкурсу на кращу роботу

Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України
Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації
Департамент охорони здоров'я Харківської міської ради
ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського
НАМН України»
Харківський національний медичний університет МОЗ України
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

***“Досягнення
та перспективи
експериментальної і
клінічної ендокринології”
(Шістнадцяті Данилевські читання)***

**Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(Харків, 2-3 березня 2017 р.)**

Харків - 2017

ВПЛИВ КОМПОНЕНТІВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	
<i>Шкапо В. Л., Несен А. О., Грунченко М. М., Валентинова І. А.</i>	119
ЭНДОКРИННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ У ЖЕНЩИН С АНОМАЛЬНЫМИ МАТОЧНЫМИ КРОВОТЕЧЕНИЯМИ ПРИ ПРИМЕНЕНИИ ФИТОЭСТРОГЕНОТЕРАПИИ	
<i>Щербина И. Н., Нагула Л. А., Дынник А. А.</i>	120
ПАТОГЕНЕТИЧНА СУТНІСТЬ ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ПРИ МАТКОВИХ КРОВОТЕЧАХ В ПЕРИМЕНОПАУЗАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ	
<i>Щербина І. М., Курічова Н. Ю., Скорбач О. І.</i>	121
ВПЛИВ РАЛЕЙКІНУ НА РОЗВИТОК ІНСУЛІННЕЗАЛЕЖНОГО ДІАБЕТУ У ЩУРІВ	
<i>Шокіна К. Г., Уланова В. А., Асадуллаєва Н. Я.</i>	121
ВМІСТ ФАКТОРУ РОСТУ ФІБРОБЛАСТІВ 23 В ПЕРИФЕРИЧНІЙ КРОВІ ХВОРИХ НА ДІАБЕТИЧНУ НЕФРОПАТІЮ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ ЗАХВОРЮВАННЯ	
<i>Якименко Ю. С., Топчій І. І., Гальчінська В. Ю., Семенових П. С.</i>	123
<i>План проведення науково-практичних конференцій у 2017 році ДУ «ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ ІМ. В. Я. ДАНИЛЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ».</i>	125
<i>Календарний план роботи кафедри ендокринології та дитячої ендокринології ХМАПО на 2017 рік</i>	126

стосовно таких показників, як вплив фізичного стану на рольове функціонування, інтенсивність болю, загальний стан здоров'я, та життєва активність. За соціальною активністю (СФ) та психічному стану (ПЗ, ПКЗ) також було виявлено достовірні відмінності ($p < 0,05$), в групах хворих у порівнянні з загальною популяцією.

Висновки. У обстежених пацієнтів на метаболічний синдром та коморбідну патологію виявлене значне, порівняно зі здоровою популяцією, зниження оцінок за всіма показниками якості життя, що призводить до значних обмежень у виконанні повсякденної діяльності, зумовленої як фізичним, так і психічним станом (рольове функціонування). Пацієнти з ожирінням II і III ступеня відчують труднощі, як при виконанні фізичних навантажень, так і при спілкуванні з людьми, внаслідок погіршення емоційного стану.

ЭНДОКРИННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ У ЖЕНЩИН С АНОМАЛЬНЫМИ МАТОЧНЫМИ КРОВОТЕЧЕНИЯМИ ПРИ ПРИМЕНЕНИИ ФИТОЭСТРОГЕНОТЕРАПИИ

Щербина И. Н., Нагуга Л. А., Дынник А. А.

Харьковский национальный медицинский университет МЗ Украины

Частота аномальных маточных кровотечений (АМК) колеблется от 15 до 20 %. АМК могут быть не только проявлением патологических процессов в репродуктивной системе, но и первым признаком нарушений основных звеньев системы гемостаза. АМК – это кровотечения, которые возникают вследствие нарушений нейрогуморальной регуляции и продукции гормонов яичников в результате поражения системы гипоталамус-гипофиз-яичники, при исключении органической патологии.

Важность проблемы совершенствования существующих методов лечения аномальных маточных кровотечений заключается в том, что устранение их причин не всегда приводит к выздоровлению. Гормональная терапия сопровождается целым рядом серьезных осложнений и нередко является противопоказанной, это приводит к поиску нового метода лечения женщин с аномальными маточными кровотечениями с использованием фитоэстрогенотерапии.

Таким образом, использование фитоэстрогенов может быть перспективным методом лечения аномальных маточных кровотечений, что и было **целью** нашей работы.

Материалы и методы. С целью изучения эффективности применения фитоэстрогенотерапии в лечении больных с АМК был проведен сравнительный анализ результатов лечения 31 больной, которые получали комплексную терапию, включавшую фитоэстрогенотерапию (основная группа) и 34 женщин, получавших традиционное лечение: гемостатическую и гормональную терапию (группа сравнения). Контрольную группу составили 14 здоровых женщин. Все больные имели жалобы на общую слабость, нарушение менструального цикла.

Все больные были обследованы, что включало клиничко-лабораторное обследование, тесты функциональной диагностики, определение гормонов в сыворотке крови (фолликулостимулирующий гормон (ФСГ), лютеинизирующий гормон (ЛГ), эстрадиол, прогестерон), УЗИ органов малого таза, также гистологическое исследование соскоба эндометрия.

Результаты. Полная нормализация менструальной функции, отсутствие болезненных месячных была отмечена у 31 (91,2 %) пациенток основной группы в сравнении с 26 (83,8 %) женщинами группы сравнения. При применении фитоэстрогенотерапии реакций, осложнений выявлено не было. Клиническая эффективность фитоэстрогенотерапии в лечении больных с АМК подтверждена данными клиничко-лабораторного, гормонального, гистологического и ультразвукового исследований. У пациентов основной группы значительно улучшилось общее состояние, исчезли жалобы, уменьшилась менструальная кровопотеря. У 1-й (2,9 %) пациентки группы сравнения возникла потребность отмены гормональной терапии из-за побочных эффектов. У 2-х (5,8 %) больных этой же группы в связи с обильными менструациями через 6 месяцев было проведено повторное выскабливание полости матки. При гистологическом исследовании соскоба полости матки была обнаружена гиперплазия эндометрия. У всех больных, лечение которых проводилось с применением фитоэстрогенов, через 6 месяцев после окончания терапии был проведен УЗ мониторинг, где патологии эндометрия выявлено не было.

Выводы. Таким образом, полученные данные, отсутствие рецидивов у больных с аномальными маточными кровотечениями, применявших фитоэстрогены, свидетельствует об их высокой эффективности и может быть перспективным методом лечения аномальных маточных кровотечений и рекомендована к широкому применению в гинекологической практике.

ПАТОГЕНЕТИЧНА СУТНІСТЬ ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ПРИ МАТКОВИХ КРОВОТЕЧАХ В ПЕРИМЕНОПАУЗАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ

Щербина І. М., Курічова Н. Ю., Скорбач О. І.

Харківський національний медичний університет МОЗ України

У жінок перименопаузального віку найчастішою гінекологічною патологією є маткові кровотечі і кров'янисті виділення зі статевих шляхів, які посідають перше місце серед причин госпіталізації. За сталою традицією маткові кровотечі у пацієнок перименопаузального віку діагностуються як клімактеричні. Патогенетична сутність клімактеричних кровотеч полягає в вікових інволютивних змінах гіпоталамо-гіпофізарно-яєчникової системи, що супроводжуються дисбалансом гонадотропних гормонів. В результаті порушень циклічного виділення гонадотропінів розвивається відносна гіперестрогенія на тлі абсолютної гіпопрогестеронемії.

Мета. Оцінка частоти хронічних запальних захворювань внутрішніх статевих органів у пацієнок перименопаузального віку, які страждають матковими кровотечами.

Матеріали та методи. Проведено аналіз результатів гістологічного дослідження зіскрібків (аспіратів) слизової оболонки цервікального каналу і ендометрія, операційного матеріалу, взятого у 64 пацієнок перименопаузального віку. Перименопаузальний вік у обстежених пацієнок коливався від 47 до 53 років. Зіскрібки ендометрія і слизової оболонки цервікального каналу отримані при роздільному вишкрібанні у 53 пацієнок. Екстирпація (ампутація) матки з придатками проведена у 11 пацієнок. Зіскрібки ендометрія і слизової оболонки цервікального каналу надходили з клінічним діагнозом дисфункціональної маткової кровотечі і клімактеричної кровотечі.

Результати. За результатами гістологічного дослідження матеріал був розподілений на 2 основні групи: 1-а група (n=35) – незапальна патологія тіла і шийки матки (гіперпластичні процеси, включаючи поліпи ендометрію, гіпопластичний ендометрій, поліп цервікального каналу, міома матки, злоякісні пухлини шийки і тіла матки, яєчників); 2-а група (n=29) – хронічні запальні захворювання внутрішніх статевих органів. Незапальні захворювання тіла і шийки матки часто асоціювалися із хронічним запальним процесом в одному з внутрішніх статевих органів і / або більш. Наступною причиною маткових кровотеч і кров'янистих виділень із статевих шляхів у жінок перименопаузального віку виявилися хронічні запальні захворювання одного, двох відділів статевого тракту і більш. Таким чином, запальні захворювання внутрішніх статевих органів, переважно хронічний ендометрит, в $22,6 \pm 1,4\%$ спостережень призвели до так званих клімактеричних кровотеч у пацієнок перименопаузального віку. В цілому хронічні запальні захворювання внутрішніх статевих органів були виявлені у 53 пацієнок. При цьому слід зазначити нерівномірний розподіл між ізольованими і асоційованими з незапальною патологією формами хронічних запальних захворювань.

Висновки. В основі маткових кровотеч і кров'янистих виділень із статевих шляхів в період перименопаузи в переважній більшості випадків лежить асоційована з незапальною патологією шийки і тіла матки форма хронічних ендометриозу та ендометриту

ВПЛИВ РАЛЕЙКІНУ НА РОЗВИТОК ІНСУЛІННЕЗАЛЕЖНОГО ДІАБЕТУ У ЩУРІВ

Щокіна К. Г., Уланова В. А., Асадуллаєва Н. Я.

Національний фармацевтичний університет, Харків

Цукровий діабет (ЦД) є однією з глобальних медико-соціальних проблем XXI століття та визначений ВООЗ як неінфекційна пандемія. За даними Міжнародної федерації діабету (IFD), в 2013 р. в світі діагностовано ЦД в 382 млн. осіб. Прогнозується, що у 2035 р. загальна чисельність